

МЕХНАТ, БАХТ ВА ТИНЧЛИК БАЙРАМИ!

Бутун дунё пролетарлари, бирлашнгиз!

Газета
1918 йил 21 июндан
чиқа бошлаган

СОВЕТ УЗБЕКИСТОН

Ўзбекистон Коммунистик партияси Марказий Комитети,
Ўзбекистон ССР Олий Совети ва Министрлар Советининг органи

№ 100 (20. 068) • 1988 йил 1 май • якшанба • Баҳори 3 тийин.

МАЙ ТАРОНАСИ

Оламни қоплади шодлик садоси,
Майнинг қадимги гуллар поёндоз.
Ишонлар қалбига нишони тўдириб
Янграйди тинчликнинг мадҳ этган овоз.

Май шундай ажойиб, кўркам фаслим,
Гуллар сочилиди унинг йўлига.
Май нурли рақси деб шафқатинг, қизил
Байроқ тўтиқсади халқлар қўлига.

Кекса тарих гувоҳ Май жангларда
Эри учди, бахт учди тўнқилган қонлар.
Зулматга, зулматга қарши курашиб
Ўз ҳақини олган азиз инсонлар...

Мехнат аҳли хуррам байрам қилади,
Намоиш боради кўчалар бўйлаб.
Эллар бирлашади, дўстлашади Майда,
Жаҳон тинчлигини, бахтини йўлаб.

Ерда юз бермасин бирор фалокат,
Атом урушидан бўлайлик қонлар.
Майнинг моҳияти, мақсади покдир,
Майнинг гоҳсини ёлғайди замон.

Кўз-кўз қилиб ётар, баланд кўтариб
Майнинг байроғини тоғмас билалар.
Дунёга эзгулик, адолат тўлар,
Амалга ошадиган халқлар тўлар.

Майнинг севганларга омад ёр бўлсин
Севилган байрамга абад бор бўлсин.
Тарафқаронлик эмас, рақобат эмас,
Халқлар бир-бирига мададор бўлсин!

Майнинг рақси баҳор, дунёнинг ҳўри,
Шу гўзаллик дунё турғучига тўрсин.
Май халқларини доим нўбод, эзгулик,
Мехнатга, тинчликка қаққириб юрсин!

«Хосил-88»: «Дала-редакция» телефон линиясидан

ЯХШИ НИЯТ ЙЎЛИДА

Халқимиз тўйга тўйна билан, байрамга совға билан бо-
ришни одат қилади. Республикада халқ ўхшашлиги тармоқ-
лари илгор коллективлари шу одатга кўра Баҳор, Тинчлик
ва Мехнат байрамга ҳам арзғулик совға-саломлар билан
келишди. Улардан нброт олган газетамизнинг агрономат
бўлими журналистлари байрамни янги рубрика билан бош-
лашни ният қилди.

Газета «ХОСИЛ-88»: «ДАЛА — РЕДАКЦИЯ» ТЕЛЕФОН ЛИ-
НИЯСИДА халқимизнинг оғзада бундан бундан беш йиллик-
нинг ўзининг йилга ҳосили учун курашининг фаол иштирокчи-
лари, мутахассислар, ўз мухбирлари ва жамоатчи қалам-
кашлар даладан тўғри редакцияга қўнғирқоқлар, телеграм-
малар ва бевосита хатлар орқали узатган хабарларини мун-
тазам бериб боради.

ТЕЛЕГРАММА

«Денор районидagi кўрмк
Илмий номли совхознинг
Норбей Бегимкулов брига-
даси коллективи кеча ма-
жуд гўза майдонларининг
ҳаммасига биринчи ишлов
беришни тугатди. Фан-тех-
ника йотуқларидан омили-
лиқ билан фойдаланаётган
миришкорлар бу йил экин
майдонларининг бир қисми-
га лазер нури билан нур-
лангирлан чигит экиди.
Текис ва беҳато унинг чиқ-
қан ниҳоллар дастлабки ята-
надан ҳам чийди.

Совхозда бу йил 1400
гектар майдонда саноат
учун қимматли хом ашё —
ингичка тоғли пахта етиш-
тирилмоқда. Хўжалик зар-
шунослари шу жойлардаги
гўза ниҳолларига биринчи
комплекс ишлов беришни
5-май кунига қадар тўла ту-
гатишга бел боғлашган. Да-
ла ишлари мусобақасида 15

та оилавий звено коллекти-
ви ҳам жонбозлик кўрсат-
моқда. Маждуд 32 та чопиқ
трактори улар меҳнатига
барака киритмоқда.
Хўжалик диспетчерлик
хизмати бўлими навбатчиси
А. ЭСОНОВ».

ҚУНҒИРОҚ

Телефонда Усмон НАР-
ЗИЕВ, журналист: «Май
байрами шарафига соца-
листик мусобақани ави ол-
дириб ишлаган Нишон рай-
онидagi Карл Маркс номи-
ли совхоз паррандабоқар-
лари йотуққа эришдилар:
тухум тайёрлаш ярим йил-
лик плани барвақт бажар-
илди! Давлатга пландаги
222 минг дона ўғига 223
минг дона сара-тухум топ-
ширилди. Бу ўтган йилнинг
шу даврига нисбатан 7
минг дона кўпдир. Хўжа-
лиқнинг Итолас Бозоров
мудирлик қилаётган парран-
дачилик фермаси коллекти-

ви мусобақада пепикадам.
Совхоз товубоқарлари
Бутуниттифок XIX партия
конференцияси очилганган
кунга қадар тўғиз ойлик
тухум тайёрлаш планини
ҳам бажаришга бел боғ-
лашди».

ТЕЛЕТЕНОГРАММА

Ўз мухбиримиз Р. ЕШИМ-
БЕТОВДАН. «...Республика-
миз пахтачиликнинг ши-
молий зоналаридан бири —
Шуманай райони хўжалик-
ларида чигит экиш одатда
жанубий районларга нисба-
тан 10-15 кун кеч тугаллана-
ди. Лекин Гагарин номи
совхоз пахтакорлари бу йил
шу муддатни анча қисқар-
тиришга эришдилар. Улар
Май байрами арафасида чи-
гит экишни тугаллаганлик-
лари ҳақида рапорт бериш-
ди. 4600 тонналик «оқ ол-
тин» хирмонини тиклаш йў-
лида 2200 гектар майдонга
сифатли уруғ ташланди.

Дастлабки чигит экилган
пайкаларда ҳозир уруғ
ниш уриб қолди. С. Нўши-
ев, С. Гелдиев, Б. Зарим-
бетовлар бошчилик бригада-
лар коллективлари дала
ишларида олдinda бориш
япти...».

«Хосил-88»: «Дала-
редакция» телефон ли-
ниясида «Совет Ўзбекис-
тон» махсус мухбири
Н. САБДУЛЛАЕВ нав-
батчилик қилди.

Рассом В. КИРЕЕВ плакати.

КПСС Марказий Комитети Бош секретари М. С. Горбачевнинг Москва ва Бутун Русь Патриархи Пимен ҳамда Русь православие черкови Синодининг аъзолари билан учрашуви

Бундан бир мунча вақт ил-
гари Патриарх Пимен М. С.
Горбачевга мактуб ёзиб, Русь
христианлик жорий этилган
халқларнинг 1000 йиллик му-
носабати билан учрашининг
илтимос қилган эди.
29 апрель кунин М. С. Гор-
бачев Кремлиннинг Екатерина
залда Патриарх Пимен ва
Русь православие черкови Си-
нодининг аъзолари билан
учрашди.
Киев ва Галиция метрополи-
ти Филарет, Ленинград ва
Новгород метрополити Алек-
сий, Крутицкий ва Коломен-
ский митрополити Ювеналий,
Ростов ва Новочеркасск митро-
полити Владимир, Минск ва
Белоруссия митрополити Фи-
ларетий қабул қилди.
М. С. Горбачев учрашув бо-
шида бундай деди:
Сизлар билан суҳбатлаш-
ишдан хурсандим, суҳбатингиз-
ни эшитиш ва саволларингиз-
га жавоб қайтаришга тайёр-
ман.

Биз Русьда христианлик жо-
рий этилганнинг 1000 йил-
лиги арафасида учрашмоқда-
миз. Бу воқеа ҳам диний, ҳам
ижтимоий-сиёсий аҳамият касб
этди, зеро бу Ватенимиз та-
рихи, маданияти ва Русь дав-
латчилиги раванакнинг қўл
асили бўлиб шонли босқич-
дир.

Бу ҳаяжонли воқеаларга,
ниҳоятда ўткир сиёсий тўқна-
шуларга тўла катта ва му-
раккаб йўллар. Аммо мен бу
йўлдан Русь черкови учун
узинг тарихида энг муҳим бос-
қичлардан бири бўлган 70 йил-
ни алоҳида амрватган бўлур
эдим. Бу Совет ҳокимиятининг
70 йили бўлиб, черков бу
даврда тарихда мислига соца-
л шартларда яшаб ишла-
моқда.

Еш Совет Республикаси
эълон қилган черковин дав-
латдан ва мактебин черковдан

ажратилиш ҳақидаги Декрет
Россида таркиб топган чер-
ков—давлат муносабатларида
туб бурилишни бошлаб берди.
Декрети Лениннинг ана шу
йилида 70 йиллик юбилейи
нишонланди, мазкур Декрет
черковнинг ўз фаолиятини
ташқирдан бйрон-бир арала-
шувисиз амалга оширишга им-
коният берди. Ифродали, ки-
либ айтганда, Улуғ Октя-
брь социалистик революция-
сининг халоскорлик руҳидан
кўп миллатли жамятинимиздаги
барча диний ташкилотлари
ҳам баҳра олди.
Давлат-черков муносабатла-
ри осонгина ва силлиқ тарзда
таркиб топгани йўқ. Барча ие-
рархлар ҳам Декретнинг мо-
ҳиятини дарҳол ўқиб олма-
дилар. Декрет замиридаги
гояларни идрок этиш учун
вақт керак бўлди.

Диний ташкилотларга ҳам
шахсга сириниш давирдаги
фожалии воқеалар таъсир
қилди. Бу даврга социалистик
принциплардан чекиниш деб
қайлилик билан баҳо бери-
лди, энди ушбу принциплар
қайтадан тикланди.

30-йилларда ва ундан ке-
йинги йилларда черковга ва
диндорларга нисбатан йўл кў-
йилган хатолар тугатилмоқда.
Ҳозир бу ҳақда газета ва
журналларимиз ошкора ва
халисана ёзмоқдалар. Газета
ва журналларнинг саҳифала-
рида черковнинг фирм-му-
қазаси, Сизларнинг ҳам фирм-
мулоҳазаларингиз янграмоқда.

СССР Конституцияси барча
гражданиларнинг тенг ҳуқуқли-
лигини таъминлайди. Диндор
ва дахрий меҳнаткашлар
реал тенг ҳуқуқлилик ва реал
озодлик деб тарихда биринчи
социалистик революцияни
амалга оширдилар, социализм
биносини бунёд этиб, елкама-
елка туриб меҳнат қилдилар,

Улуғ Ватан уруши йилларида
эса фронтда ёлма-ён туриб
жанг қилдилар, мамлакат ич-
карисиде мардона ишлади-
лар. Фашизм билан ҳёт-ма-
мот курашида социализмин
ҳимоя қилиб қолган барча со-
вет кишиларини ягона тақдир,
бенимкор оғир синовлар жип-
шаштирди.

Рухонийларнинг ўша сурун-
ли йиллардаги ватанпарвар-
лик даъватлари, мудоффа
фонди учун маблағ йиғиш кам-
садиде ўтказган оммавий кам-
паниялари хотирда қолган.
Диндорлардан тушган маблағ
эвазига Александр Невский
номидеги жанговар самолёт-
лар эскирди ва Дмитрий
Донской номидеги танк ко-
лоннаси қурилган эди.

Факат диния вазифаларини
бажаришга даъват этилган
черков инсониятин ҳаяжонга
солди турган мураккаб муам-
молардан, жамятда содир
бўлаётган жараёнлардан чет-
да турса олмайд. Мамлакат-
даги диний ташкилотларнинг
тинчликпарварлик фаолияти,
уларнинг ядровий қуролсиз-
ланиш учун курашга қўшаёт-
ган ҳиссиси жуда юксак ба-
ҳога лойиқдир. Рухонийлар
нинг инсонпарварлик учун,
халқлар ўртасидеги адолатли
муносабатлар учун кураши Со-
вет давлатининг ички ва та-
шқи сиёсатини қўллаб-қувват-
лайётган ҳам худди ана шу-
ндай юксак баҳога муносиб-
дир. Буларнинг ҳаммаси соца-
листнинг инсонпарварлик
идеали кўнглига экин ва ту-
шунари бўлган диндорларнинг
зағу орунларига мос тушади.

Бу позицияни бутун жамяти-
миз маъқулламоқда.
Диндорларнинг эскерияти
қайта қуришни мақбул, деб
тоғдилар. Мамлакатдаги со-
циал-иқтисодий жадаллашти-
риш планларини амалга оши-

ришга, демократия ва ошқора-
лиқни ривожлантиришга кат-
та ҳисса қўшмоқдалар. Худди
ана шундай шартларда кенг
қўлламоқда ижтимоий мулоқот
имконияти очилди. Дин ар-
боблари Маданият фонди,
В. И. Ленин номи Бонлар
фонди, «Ватан жамяти» си-
нгари жамоатчилик ташкилотла-
ри йишда фаолроқ иштирок
эта бошладилар. Совет давлати
диндорларнинг илтимосини
инибаъта олиб, Москвадаги
авлиё Данилов монастырини,
Калуга обласидаги «Оптина
пустынь» тарихий обидсини,
Ярославль обласидаги Толг
монастирини черков иҳтиёри-
га берди. Давлат Русьда хри-
стианлик жорий этилганлиги-
нинг 1000 йиллигини мамла-
катда байрам қилиш учун за-
ру шарт-шартларини таъмин-
лади.

Ҳозир виждон эркинлиги ҳа-
қида янги Қонун ишлаб чи-
қилмоқда, мазкур Қонунда ди-
ний ташкилотларнинг манфа-
атлари ҳам ақс этади. Булар-
нинг ҳаммаси қайта қуриш ва
совет жамятининг демократия-
лаш шартинда давлат-черков
муносабатларига янгича ёнда-
шуларнинг эъқол самарала-
ридир.

Ҳозир биз динга, черковга,
диндорларга нисбатан ленин-
даги принципларни тўла-тўқис
тикламоқдамиз. Черковга, ди-
ндорларга муносабат барча
меҳнаткашларнинг, бутун халқ-
нинг бирлигини мустаҳкамлаш
манфаатлари билан белгила-
ниш керак.

Биз дунёқарашларимиздаги
ўтир тафовутларни янги кў-
риб турибмиз. Аммо шу би-
лан бир қаторда мажбур да-
зиятин реалистик йўсида ҳи-
соба олмамоқдамиз. Диндорлар
— совет кишилари, меҳнаткаш-
лар, ватанпарварлардир ва

улар ўз эътиқодларини муно-
сиб тарзда ақс эттириш ҳуқу-
қида батамом эгадирлар. Қайта
қуриш, демократиялаш, ошқо-
ралик уларга ҳам таваққули-
қар, таваққули бўлганда ҳам
тўла-тўқис таваққули-бир чекла-
ларсиз таваққулидир. Бу гап,
айниқса, ахлоқ-одобга мансуб-
дир. Чунки умуминсоний нор-
малар ва урф-одатлар мушта-
рак қимматга қўйлашмоқда.
Шундай қилиб, ман-
фаатдорлик билан ва умид-
ворликни, самарали мулоқот
учун қўл имкониятлар бор.
Тарихимиз — муштарак, Ва-
тенимиз — битта ва келажак-
миз ягонадир. Келинг, шу ҳи-
сусда биргаликда мулоҳаза
қилайлик.

Юбилей тантаналарига
бир ойдан сал кўпроқ вақт
қолди.

Ана шу воқеа арафасида
мазкур тантаналар қайта қу-
риш, социализмин янгилаш,
узинг инсонпарварлик руҳи-
даги алоқилиқ потенциални
тўла-тўқис рўббга чиқариш
деди, муштарак уруғ ишминиз
манфаатлари йўлида мамла-
катимиздаги барча диндор-
ларнинг, ҳамма меҳнаткашлар-
нинг жипшашуви белгиси ос-
тида ўтса, деган тилани ай-
тишни истардим. Бу ҳозир
ядро хавфига қарши, инсо-
нийнинг омон-эсон қолиши
учун курашда фаол қатна-
шадиган ҳам ажралмасдир.

Юбилей тантаналарига тақ-
лиқ этилган меҳмонлар, Ер
юзидеги барча диндорлар
совет халқининг тинчликпар-
варлик орузинияларига гу-
воҳ бўлишаверсин. Тинчлик-
да яшаш, ядро уруши олди-
да ҳеч қачон дехшатини ҳис
этишмаслик, ўз фарзандларини
нинг келажак учун хотиржам
бўлиш — инсоният учун олий
бахт-саодатдир.
Ана шу бахт-саодатга эри-

шиш йўлида сарфланаётган
куч-тайратларни черков ҳам
қўллаб-қувватлайди, деган
умиддамиз, биз унинг тинч-
лик ишини қимоя қилишда,
тинчликпарварлик фаолияти-
да янги ижобий қадамлар қў-
йишдан умидворимиз.

Русь православие черкови
учун тарихий воқеа арафа-
сида мен сизларга, муқаддас
Синод аъзоларига сикхат-са-
ломатлик, инсоният бахт-сао-
дати, Ер юзидеги тинчликни
саклаш соҳасидаги барча иш-
ларинида янги муваффақи-
ятлар тилаймиз!

Шундан кейин М. С. Гор-
бачевга Москва ва Бутун Русь
Патриархи Пимен мурожаат
қилди. У бундай деди:
Иш билан ниҳоятда банд
бўлганимизга қарамай, биз-
ни қабул қилишга имконият
топганингизга ва биз орқа-
ли Русь православие черко-
ви диққат-эътиборингиз учун
қўнғилдан миннатдорчи-
лигини эъқол қайта эъти-
сиз.

Бу йил Руснинг христиан
динида кирганлига минг йил
ўлади. Ўша вақтдан буйн
черковимиз ўз эҳқларини
маънавият курраларини бақ-
раманд этимоқда, улар дин-
га инжиб ақдларини синг-
дирмоқда, уларни гражд-
ларча зағулик руҳида тар-
бияламоқда. Черков ўз киз-
матини ҳаммаша Ватенимиз-
нинг яхлитлиги тўғрисида га-
хурилик қилиш, ушн ҳоржоний
хўружлардан ҳимоя қилиш,
жамятда адолатли мустаҳ-
камлаш ва маънавий маде-
ниятин ривожлантириш тўғ-
рисида гахурилик қилиш би-
лан қўшиб олиб бори.

Шу йилнинг июнь ойида
шонли юбилей муносабати
билан расмий тантаналар бў-
лади. Биз ҳозир христианлик
тарихидаги ва Ватенимиз та-
рихидаги ана шу катта во-

қевни муносиб нишонлаш
учун тайёргарлик ишларини
ажулламоқдамиз.

Муштарак Михаил Серге-
евич, Епоскопат, Кипр, черко-
викимизнинг роҳиблари ва қа-
млари бўлган социалистик
Ватенимизнинг гражд-ларни
номидан қайта қуриш меъмо-
ри ва янгича сиёсий тафак-
курнинг иқодкорли бўлган
Сизга ана шу олижаноб жа-
раёнин батамом қўллаб-қув-
ватлаётганлигини эъқол
этамиз. Биз, черков киши-
лари ана шу жараён муваффа-
қият қозонсин, деб тоат-иба-
дат қилмоқдамиз ва бу жара-
ёнин раванки учун имконин
борича барча ишларин қи-
лишга интиломоқдамиз. Чер-
ков ўз куч-тайратларини ди-
норларнинг ахлоқий тарбияси-
га, улардан инсон шахсининг
фазилятлари қарор топишига,
оилаининг муқаддаслигини
мустаҳкамлашга, ўз ақинлари
ва бутун жамят бахт-сао-
дини йўлаб, меҳнатда виждо-
нан муносабатда бўлишга бах-
шида эътидоқ.

Қайта қуриш жараёни Ва-
тенимиз халқро обрўсининг
ўсишига баракали таъсир эт-
моқда. Жаҳондаги черковлар
да қайта қуриш рағбат би-
лан кутиб олинди ва биз ҳам
жамятинимиз ҳаётини янги-
лашнинг аҳамияти ва маъса-
дини диндорларга тушунти-
риб, ана шу рағбатнинг қу-
чайишига ёрдам бермоқдамиз.

Мамлакатимиз эълон қил-
ган ядросиз ва зўравонлик-
сиз дунё идеаллари ҳаётта
табиқ этила бошлаганини
биз қайта қуришниинг муваф-
фақияти, деб биламиз. Биз
икки турдаги рақабатларни ту-
гатиш тўғрисидаги Совет —
Америка Шартномасини қиз-
гини маъқуллаймиз.

Биз Сизнинг Америка Қўш-
ма Штатлари Президенти би-
лан Москвада бўлажак учра-
шушинида бахтибаб ибодет
қилмоқдамиз ва оло-тало-
нинг марҳамати билан муваф-
фақиятга эришилганини тила-
ймиз. Биз ҳам жаҳоннинг ди-
ний ва жамоатчилик дорларе-
рида ана шу учрашув учун
қулай муҳит яратишга ёрдам
беришга ҳар тамонлама ҳа-
ракат қилмоқдамиз.

Қайта қуриш ва янгилаш
жараёнининг ижобий нати-
жалари Русь православие че-
ковин, мамлакатимиздаги бош-

қа черковлар ва диний бир-
лашмалар ҳаётида ақс эт-
моқда. Биз бунн юбилейимиз-
га тайёргарлик чоғида ҳар
томонлама ёрдам берилаёт-
ганида, бир неча монастыр-
лар очилганида, жамоалар
руйхатдан ўтказилганида, янги
ибодатхоналар қурилаётган-
да, черков ҳаётининг бош-
қа энг муҳим масалаларини
ҳал этиш осонлашганида кў-
риб турибмиз. Шу муносабат
билан биз СССР Министрлар
Совети ҳузуридаги Диния иш-
лари кенгаши бизга бераёт-
ган катта ёрдамни миннатдор-
чилик билан таъкидлаймиз.
Бу ёрдам учун, муштарак Ми-
хил Сергеевич, Сизга ва
мамлакатимизнинг барча рах-
барларига самимий миннат-
дорчилик изҳор этамиз.

Аммо ҳали черков ҳаётида-
ги барча муаммолар ҳам ҳал
бўлгани йўқ. Жамятинимиз
турмушда демократик негиз-
лар раванқ топаётган вазият-
да мазкур муаммолар чер-
ков учун мақбул ва давлати-
миз учун фойдали тарзда
ҳал этилади, деб умид қи-
лаемиз.

Сизга ва азиз Ватенимиз-
нинг бахт-саодати, бутун д-
нбе тинчлик ва адолат та-
танаси учун қилаётган меҳ-
натинида тангри мададор
бўлсин.

Шундан кейин бўлган суҳ-
бат чоғида Русь православие
черкови Синодининг аъзола-
ри мамлакатимизда қайта
қуриш, жамятинимиз маънавий
ижтимоий, янгилаш юзасидан
ўтказиладиган тадбирларни тў-
ла қўллаб-қувватлаётганлик-
ларини айтдилар. Улар пре-
вославие черковининг нор-
мал фаолиятини таъминлаш
билан боғлиқ бўлган бир қан-
ча конкрет масалаларни ўр-
тага қўйдилар.

М. С. Горбачев ана шу ил-
тимос ва фикр-мулоҳазалар-
ни ҳукуматга етказишни ва
ҳукумат бу илтимос ва му-
лоҳазаларини диққат-эътибор
билан қўриб чиқиш, зарур қа-
рорлар қабул қилишини айтди.

Учрашувда КПСС Марказий
Комитети Бош секретарининг
ёрдамчиси И. Т. Фролов ва
СССР Министрлар Совети ҳу-
зуридаги Диния ишлари ке-
нгашининг раиси К. М. Хар-
чаев ҳозир бўлдилар.

(ТАСС).

ҲИНДИСТОН ХОТИН-ҚИЗЛАРИ ДЕЛЕГАЦИЯСИ ТОШКЕНТДА

30 апрель кунин республи-
ка пойтахтига келган Ҳин-
дистон хотин-қизлари деле-
гациясини Тошкент жамоат-
чилиги вакиллари гулдаста-
лар, дўстона таъриқ сўзлари
билан кутиб олдилар. Деле-

гацияга Ражастон штати ту-
ризм ва хотин-қизлар фаро-
нлиги министри Гиринжа
Вьяс бошчилик қилмоқда.
Делегация Тошкентда
очилганган Совет — Ҳин-
дистон хотин-қизлар семи-

нарида иштирок этади. Се-
минарда хотин-қизларнинг
ижтимоий-фойдали меҳнатда
қатнашуви, таълими, хуна-
техника жиҳатидан тайёргар-
лиги ва улар меҳнатини му-
ҳофаза қилиш масалалари

муҳокама этилади. Айни
вақтда Ўзбекистон пойтахти-
да «Ҳиндистон хотин-қизла-
ри» виставкаси намоиш қи-
линади. Виставканинг очил-
иш маросимида ҳиндистон

лик меҳмонлар иштирок эта-
дилар.

Тошкент аэропортида Ҳин-
дистон хотин-қизлари деле-
гациясини Ўзбекистон каса-
ба союзулари республика Со-
ветининг раиси, Хотин-қиз-
лар республика кенгаши
раиси Х. Алимова, Ўз-
бекистон ССР Министрлар

Совети Раисининг ўринбоса-
ри С. У. Султонова, Ўзе-
бекистон ССР Олий Совети
Президиумининг Секретари
Л. Ш. Беккулубекова, Совет
хотин-қизлари комитетининг
вакиллари А. А. Иванова,
Ф. А. Абдурахмонова, бош-
қа расмий кишилар кутиб
олдилар.

СИХАТ-САЛОМАТЛИК ЙЎЛИДА

ЯНАСИНИ МЕХНАТКАНШЛАРИНИНГ

• Ишчи сулоалари

ИФТИХОР

Қашқадарё области. Бундай ҳоли камдан-кам учирасиз. Чунки, битта бригадани бошқаришда олти киши ишлашни тасаввур қилиш қийин-да! Аммо шундай. Ҳар кун ишда тунда Халил ака ва унинг ўғиллари: Саттор, Акрам, Салим, Хайрулло ва Хасан Қайюмовлар — ҳаммалари бир бўлиб ишга боришади. Ахиллик билан меҳнат қилишди. Тушлик пайтида эса битта дастурхон ёнига ўтиришади.

«Қашқадарёоблагропромстрой» бирлашмасининг Шаҳрисабздаги 227-хўжалиқларо механизациялашган кўча колоннасида Халил Қайюмов бошлиқ ҳамма комплекс бригада — эгачи коллективлардан саналади.

— Ҳозир бригаданинг меҳнат календариди 1989 йил, — дейди колонна боши Хайрулло Раҳматов. — Улар объектларнинг ҳаммасини битта қўлдан чиқаришди. Биз уларга эгачи иштирокида топширсак-да, ҳамма вақт бригада бу юмруқни, албатта, шараф билан, юқори сифатли қилиб бажаришга ишончимиз комил бўлади.

Албатта, оила бошлиғи ҳамма соҳада фарзандларига ўрнак. Халил Қайюмов колонна ташкил этилгандан бундан шунда меҳнат қилаётир. У худди шу ерда Коммунистик партия сафига кирди, Ленин ордени ва Октябрь революцияси ордени билан тақдирланди.

Халил ака ўғилларига касб таълимида ҳеч қачон бўйруқ бермаган. Бироқ унинг шахсий ҳаёт йўли, меҳнатдаги ибрат фарзандларини ўзига ром этди. Улар ўрта мактабни битиргач, биринчиси шу коллективга келиб ишлаш бошладилар. Бундан ўқиниб-ўқиниб йўқ. Оиланинг ҳар бир аъ-

зоси оёғига ўртача 300 сўмдан ортиқроқ маош олмақда. Халил рафинатор Изаат Бандасева билан беш ўғил ва олти қизни тарбиялаб вояга етказдилар. Ҳозир уларнинг 20 дан зиёд наби-ралари бор. Оила катта бўлишига қарамай ҳар соҳада ўқиса яшашмоқда. Қайюмовларнинг катта томоқаси бор. Иккита машина улар хизматига. Ота ва она ҳар йили имтиёзли йўлланмалар билан курорт ва санаторийларда дам оладилар. Ўғиллари тез-тез чет элга туристик саёҳатга чиқиб турадилар.

— Шундай бўлса-да, ишнинг оғир эмасми? Ахир, жазирама иссиқда ҳам, аёз кунларда ҳам меҳнат қилишга тўғри келади-ку?

— Ишнинг бароридан келса чарчаб нима эканлигини билмасан, — дейди мийи-ғида кулиб Халил ака. — Агар ёмғир ёғатган бўлса биз бино ичини пардозлай-миз. Ҳаво очилгач ташқари чиқамиз. Бинокор дунёдаги эгачи, тинч касбдор. Дунёда сен қурган уйларда одамлар ҳуррам яшаётган-лиларини, боаларнинг шўх кулини эшитиб-ётишганини кўришдан кўра бахтли оилар бўлмаса керак.

Тўғри, қийинчиликлар ҳам бор. Чунки, қичиқ механизация воситалари: юк кўтаргичлар, қоршима тай-ёрловчи ускуналар, насос-лар етишмайди. Агар улар таъминоти яхши бўлса, биз меҳнат унумдор-лигини икки баравар ошира оламиз.

Қайюмовлар ишни оқилона, иқидий тарзда олиб бориш-да ҳаракат қилишади. Ма-салан, фонд материаллари етишмай қолса маҳаллий материаллардан, яъни шун-доққина ёнларидан оқиб ўтувчи сойдан тошлар, қум ва шағалдан фойдаланиша-ди. Бўр ва елим ўрнига

алебастр қоршмасига элдан ўтказилган гилдан қўшилиш, сувоқ худди ян-роқ стол сиртдай мустаҳ-кам ва силлиқ чиқади.

Қайюмовларнинг Шаҳри-сабз районига қанча уй-жой бинолари, клублар, касалхо-налар ва боалар боғчалари қуришганини ҳисоблаб

чиқиб қийин. Аммо оила, аъзоларнинг умумий иш стажини аниқ. У 64 йилга тенг.

Дарвоқе, ишчи сулоалари республикамизда жуда кўп бўлиб кетди. Уларни ҳамма жойда учратиб му-мин. Оилавий пурлат ки-лоқ ҳўжалигида ва халқ ҳў-

нармандчилигида кенг ёйил-ди. Қўпгина саноат корхо-наларидаги ўнлаб оилаларнинг меҳнат стажини бир-неча юз йилни ташкил қилади.

Суратда: Халил Қайюмов набиралари билан.

Р. ШАҒАЕВ тексти ва фо-тоси [ЎЗТАГ].

ХУШҲАБАРЛАР

● Жиззах областининг қишлоқ бинокорлари энди-ликда қўриқда тақчил бў-лган ёғоч-тахта материалла-рини излаб овора бўлиб юрмайдилар. Улар ўзлари-га зарур бўлган ёғоч-тахта-ларни, ёғочни қайта ишлаш чинчиларидан тайёрлан-ган плиталарини Калинин об-ластидан оладилар.

Бунинг ўрнига Калинин-ларга область агроасаноат ко-митетлари ўртасида тузилган шартномага биноан саҳий ўз-бек тўпроғида етиштирилган мева, сабзавот ва полиз мах-сулотлари жўнатилади.

Областлар ўртасида бошқа соҳаларда ҳам бевосита ало-қалар ўрнатилмоқда. Жиззах-даги маданий ва маиший об-ектларни барпо этишда ёрдам бериш, савдо ярмаркалари айирбошлаш тўғрисида кели-шми олинди, маалкали кадр-лар тайёрлаш соҳасида ҳам-корлигини йўлга қўйиш мў-жалламолда. Кичиктоиларни ҳам унуттирмади. Яқин кўн-ларда Калининдан Жиззах об-ластига ёғоч-тахтадан қурилган тўққизта боалар шаҳарчаси жўнатилади.

● Нурота районининг қоракўлилик ҳўжалиқлари-да чўпон ўтовлари ёнида полизлар пайдо бўлди. Чў-понларнинг кўпчилиги янги мутахассислигини ҳам му-ваффақиятли ўзлаштириб ол-ди. Энди уларнинг дастурхонини ўз полизла-рида етиштирилган эртаги сабзавотлар беэаб турибди.

Ленин номи совхозда эса бу ишлар янада жиддийроқ асосда йўлга қўйилган: чўпон бригадаларини йириклашти-риш ҳисобига бўшаб қолган ҳодимлардан ҳўжалиқ ҳисоби-даги далачилик бригадалари тузилди. Улар лалмикор ер-ларда қовун-тарвуз, ошқўнлар, сабзавот етиштирмоқдалар.

Натижада ҳўжалиқ қўшмича фойда олмақда. Чунки, Э. Нахмидинов эвенос июнь ойидеки ҳозирча пленка ости-да парваришланган тарвуз-лардан мўл ҳосил олиш нияти-да. И. Сидоров ўз гектар лалмикор ерни ижарага олди. Ўз оиласи билан сабзавот ва ошқўн экинлари етиштирётган И. Сидоров узумзор барпо этди, у келажакда бу ерларга мевадан дархат кўчатлари ў-тказишни ўйламоқда.

— Бунинг қаранг-а, — деди у кўчаларни қақлаб, — узум туси-дан ҳалигача куз табияти ўч-маган-а, қандай асрадингиз бўни?

— Ҳеч қанақа сирин йўқ. На-ви шунақа — бузилмайдиган. Афсуски, бунга турфа на-ларга эътибор қамайиб, аста-секин йўқолиб кетётган эди кейинги йиллар. Узумининг қадимий ҳўраки узумларга не-етсин. Ҳозиргиларнинг узоқ сақлаб бўлмади. На иссиқ-ка чидайди, на совуққа. Локи-гин қаламча қилиб истаган жойингизга суқиб қўйсангиз кўкараверади. Ҳўраки узум-ларга алоҳида парвариш ке-рак. Бунга ҳар ким ҳам чидаш беравермади. Расмади би-лан парваришини ўрнига қўй-маганлардан кейин тоқ сал-каш бўлиб қолади-да. Бунинг кўргач, ҳафсалалари пир бў-ди-ю, ўша серхосилини, яъни ширасиз, бошқаси факат ви-но қилишга мосларини кўпай-тиришга тушмади.

— Ҳўраки узумларнинг не-ча хили бор ҳозир? — Хамидулла ака бармоқлари-ни бунки ўзича санаб чиқди-да, тушунтирди:

— Масалан, «Шакрангүл» деганимиз бор. Бу нава алла-қанчалар йўқолиб кетган. Фа-кат бизда топилади. «Норбу-ваки»... Бунинг сизлар билмай-сизлар. «Эккамер», «Чарос», «Каттакўргон», «Оқ даройи»... Узумимиз узумларнинг по-дишоси булар. Қани қайси боғдан тополасиз шунакалар-нинг? Ҳаммаёқда «Қора ки-ши», «Кримский», «Баянши-рин», жуда бора «Тофий» нукул. Ҳатто «Оқ чиллак», «Хўсайин» ҳам қамайиб бо-япти. Бунгадда яқин ўн-ўн беш йил ичи уларнинг ҳам уруғи қуриб кетди.

— Сабаби нимада?

— Сабабини... ҳалиги айт-ганимдай астойдил тер тўкиб меҳнат қилиш ҳаммаёғам ёқа-

УЗУМИНИ ЕНГУ—

(ОЧЕРК)

БОҒ тўрида дов-дархат та-гини чопиб кўчат экиб юрганларнинг кўчалари, оловранг рўмоллари товла-нар, аҳён-аҳён кетмон қаққини кўзи қамаштиради.

Биз тушса ялағундай супуриб-сидириб қўйилган ҳовуз лаби-даги шийпонга эндигина ке-либ ўтирган Ҳамидулла ака-нинг, қайфияти хўш. Кечагина очилган тоқларни ишқомга кў-тариб, бир текис тараб бў-лингандан мамнун эди у. Бу йилги ҳаво ғалати келди. Дам очилиб кетар, дам сурунқаси-га ёмғир ёғиб, ишнинг белига тепар эди. Дархатлар гўлга ки-рай деганда қора совуқ туриб берди. Тоқларни ҳадеганда очишга юрак бетламади. Шу-нинг учун бироз кечикдилар. Ниҳоят ҳафта сўнгига келиб қуёш чарқлаб кетди-ю, дил-лар ёришди. Бўғига ҳаммаси ахши бўлади, ҳаммаси...

Қирқ беш гектарли бу бо-гада нима эксалар олтин бўли-унган. Бунинг ким билмайд. Дунёнинг турли бурчаклари-дан келган меҳмонлар шу боғнинг тил ёрар мевалари-дан татиб қуриб, миришкор-лар санъатига офарин айтиб кетишган. Маамин деган оли-лар ҳам қадимий қўшларни қилиб туришди. Боғонлар, табит шайдолари бот-бот келиб таж-риба ортириб кетишди. Хул-лас, қишин-ёзин одам ари-майди бу боғдан.

Мана ҳозир ҳам темир иш-комли ҳиббонда кимларнинг-дир қораси кўрингандай бўл-ди. Ҳамидулла ака уларни қаршилаб пешвоз юрди. Ке-лувчиларнинг бири унинг со-биқ шогирди, ҳозирда журна-лист Собир Умаров экан.

— Қаранг-а, эрталабдан эсимга тушиб турувдигиз, — деди Ҳамидулла ака, апила-тапил шийпонга кўрпача солар экан, — бир йилдан ошдиёки кўришганимизга! — Сўнг югуриб-елиб қўй қўйди. Зум ўтмай қўққандир икки бош узумини лиқонга солиб чиқди. — Насибангиз... келарсиз деб сақлаб юргандим.

Собиржон узумининг бир бо-шини қўлига олиб, оғтибга солди.

— Бунинг қаранг-а, — деди у кўчаларни қақлаб, — узум туси-дан ҳалигача куз табияти ўч-маган-а, қандай асрадингиз бўни?

— Ҳеч қанақа сирин йўқ. На-ви шунақа — бузилмайдиган. Афсуски, бунга турфа на-ларга эътибор қамайиб, аста-секин йўқолиб кетётган эди кейинги йиллар. Узумининг қадимий ҳўраки узумларга не-етсин. Ҳозиргиларнинг узоқ сақлаб бўлмади. На иссиқ-ка чидайди, на совуққа. Локи-гин қаламча қилиб истаган жойингизга суқиб қўйсангиз кўкараверади. Ҳўраки узум-ларга алоҳида парвариш ке-рак. Бунга ҳар ким ҳам чидаш беравермади. Расмади би-лан парваришини ўрнига қўй-маганлардан кейин тоқ сал-каш бўлиб қолади-да. Бунинг кўргач, ҳафсалалари пир бў-ди-ю, ўша серхосилини, яъни ширасиз, бошқаси факат ви-но қилишга мосларини кўпай-тиришга тушмади.

— Ҳўраки узумларнинг не-ча хили бор ҳозир? — Хамидулла ака бармоқлари-ни бунки ўзича санаб чиқди-да, тушунтирди:

— Масалан, «Шакрангүл» деганимиз бор. Бу нава алла-қанчалар йўқолиб кетган. Фа-кат бизда топилади. «Норбу-ваки»... Бунинг сизлар билмай-сизлар. «Эккамер», «Чарос», «Каттакўргон», «Оқ даройи»... Узумимиз узумларнинг по-дишоси булар. Қани қайси боғдан тополасиз шунакалар-нинг? Ҳаммаёқда «Қора ки-ши», «Кримский», «Баянши-рин», жуда бора «Тофий» нукул. Ҳатто «Оқ чиллак», «Хўсайин» ҳам қамайиб бо-япти. Бунгадда яқин ўн-ўн беш йил ичи уларнинг ҳам уруғи қуриб кетди.

— Сабаби нимада?

— Сабабини... ҳалиги айт-ганимдай астойдил тер тўкиб меҳнат қилиш ҳаммаёғам ёқа-

вермаслигида. Оз меҳнат сарф қилиб, кўп даромад олишни узумчилик кўтармайди. Оз бў-сини соз бўлсин. Шуниси маъ-қул. Мана ҳозир қайта қуриш — қайта қуриш дейилади-ю, аммо уни ҳамма ҳам тўғри тушунаётганлигини билмайди. Қай-та қуриш — эртани ўйлаб, пухта ишлаш, янгилаш. Ҳадеб сон, ҳамма оқсидан от чоптиравермай сифатига аҳамият бериш.

— Ҳўжалиқларда винобон узумлар кўчириб ташлангити-ку!

— Аллақанчалар шунақа қилиш керак эди. — У пилла-ларга чой қўйиб меҳмонлар-га узатади, — кечаги гап бу-гунга тўғри келмай қолган экан ундан ўз вақтида воз кечганга не етсин. Мазе-мат-расиз мевалар ўрнига ҳўраки-ларини кўпайтириш керак. Ме-ва-чеваларнинг энг яхши на-варини таллаб экилган боғла-римизни кенгайтиришимиз ке-рак. Меваси мўл бўлган юрт-да сербчилик ривож толаве-ради.

Олтишлардан ошиб қолган-га қарамай кўринишдан бардам-бақувват, ўрта бўй, буғдой ранг, кўзалари кишига дадил ва мулоиман боқувчи Ҳамидулла Каримовнинг маъ-нодор сўзларини тинглаган се-рин қаршинда кўпни қурган кишининг шийоси гавдаланиб бораётгандай туюлади.

— Дарвоқе, меҳнатни қадр-лашга боғлиқ бир гап эсим-га тушди, — деб сўзига да-вом этди у. — «Узумининг енг-гу боғини сўранган» деган нақл бор эди. Аслида маъ-жонли маънода айтилганда, локигин етти пуштим боғон ўтгани учунини манга сағал эришроқ эшитилди-да, Ҳўш, боғини сўраса нима қипти дейман. Қарда, кимнинг ерида, қайси миришкорнинг меҳнати шарафоти билан бит-ганини биллиб қўйсая айми? Кўй тингланган кўй яратган-ни, гул қилганга гул ўстир-ганимиз эслаб қўйсая асаски кетамизми? Гепнинг сирасини айтганимга тағин ақим меҳ-натини писанда қилапти, деб ўйламанлар. Мандан ўзар минглаб боғонлар бор. Уларларнинг меҳнати учна қадрланмаганига ачинаман, холос. Ҳар ким ўзича боғон бўлиб кетмоқда. Билса бил-маса, қўлига тушган кўчатни паллапарти экиб кетаверади. Йўл-йўрқ кўрсатсанг «ақл ўргатяпти»га йўйишди...

— Яқинда йўлим тушиб, янги ТошМИ чегарасидан ўтиб қол-дим. Дархат экинчалар. Ба-ри манзарали дархатлар. Эс-сизмига ёр, дейман. Саксон гектар жойини исроф қилган-дан кўра ангоқ, ўрик, гилос экилса, ора-сига олқўри, то-ғолча, шифолилар ўтказил-са, бундан фақат элга фой-да-ку, дейман.

Ерни беҳуде увор қилман-лар, ҳосили дарахт экин-лар деб худонинг зорини қилдим, қулоқ солишса қош-ки эди. Домчаларига кир-ди, ўзимни туйотмай бир оз қизишди. Тасвир қилма-ди. Йўлингиздан қолмасан-гиз-чи, қабилида гап эшит-тиришга тушмади.

— Олти-етти ёшга тўлган-дир, — тахминлади ниҳоят Собиржон.

— Адашманг, ўн етти ёш-дан ошди. Турфа навадиси. Ҳозир бутун Ўзбекистонда бунданқисни тополмайсиз. Илгери ноқларимиз бўларди: узиб қўйсангиз киши бўйи

• Биз интернационалистлармиз

АМАЛИЙ ҲАМКОРЛИК

УКРАИНА ССР ДАН ХАТ

Львовдаги «Луч» ва Таш-кентдаги «Малина» трико-таж ишлаб чиқариш бир-лашмалари тўқувчилари ўр-тасидаги қардошлик алоқа-лари тобора амалий тус ол-моқда.

Меҳнатдаги дўстлик риш-талари боғланишида льво-вик Н. Ион ва унинг ўзбек дугониси Ш. Холмухамедо-ванинг алоҳида ҳиссаси бор. Ўз вақтида Нинель Ивано-на дастлаб тошкентлик қиз-ни иккита ўрнига учта тў-қув машинасида ишлашга ўргатган эди. Новатор тў-қувчилардан ўрнак олган Украина ва Ўзбекистондаги юзлаб трикотажчилар ҳо-зирги кунда юқори меҳнат унумдорлигига эришмоқда-лар. Бу йилги социалистик мусобақа тўғрисидаги шарт-номани имзолаган барча тў-қувчилар ишлаб чиқариш зонасини кенгайтирдилар.

Д. ЕРЕМЯН.

ДУСТЛИК БОҒЛАРИ

— Сиз бу гулни қайси боғдан олдингиз? — Дўстлик боғларидан олдим бу гулни. (Қўшқанда).

...Ўзбекистон ССР Хоразм ва Туркменистон ССР Тошбуз областлари чегараси ўтади-ган майдонда, яъни Шовот районидида «Ком-мунизм» колхозини территориясида янги боғ бўлиб қилинди. Ўзбек ва туркман қариялари мевадан дархат кўчатлари ўтказишди, сўнгга бу ишни ёшлар давом эттиришди.

Қоракўлининг Амурда ва Хоразм-нинг Гулран районлари туташган зонада ҳам боғ барпо қилинди. Бу ерда қардош халқлар ёшларининг дам олиш зонаси вужудга кел-моқда.

«Республикалар»... Бу термин таомилга кириб, мундарижаси ва мазмунини бойимқода. Боғлар ва парклар, санаторийлар ва спорт иншоотлари республикаларини бир-бирига яқинлаштирипти.

Каналлар, сўғирини иншоотлари ҳам шун-дай, Тошқоқа Полвон — Гозовот, Қилинбой республикаларо каналларидан бутун воҳа сув ичади. Тўғруйин сув омборидида обиха-ётини қардошлар баҳам қўришади.

Аслини олганда сўғирини шохобчалари уму-мий қўч билан яратилган экинзорлардан шў-рини ҳайдаш, ер ости сизот сувларини оқизи-б юбориш учун Каттакўл, Дарёлоқ ва бошқа республикаларо коллекторларни оғайнилар биргаликда қурганлар.

Дехқон баҳоридида кишиларнинг иродаси, саботматонати ҳар гал синовдан ўтади. Бу йил ҳам шундай бўлди. Ҳар қатра сувни қадрлаш, тежамкор, тадбирли бўлиш талаб этилди. Машаққатларини енгилда дўстлик, ҳам-корлик яна қўл келди. Хоразм деҳқони вази-ятини англаб, ўзи қийналса ҳам, қардошлар ерига кўпроқ сув оқизиб турди.

Туркменистоннинг Тахта районидида Куй-башев номи ва Хоразмнинг Қўшқўл раён-идида Олтибой Қўрбонов номи колхозлар теҳникадан, моддий ресурслардан биргаликда бамааслахат ва оқилона фойдаланиб экинчи барвақт, аёло сифатда ўтказиб олишди. Автоном республиканинг Амурда ва Хоразм-нинг Гулран районлари ўртасидаги иқтисодий алоқалар, ўзаро ёрдам ва фикр олишувлар муваффақиятлар омилидандир.

Қардошларча дўстлиқнинг қирралари кенг, ришталари узунмас. Бағри кенг Қоракўли-нинг Қўшқўл раёнида Хоразмнинг чорва молларига катта массаларини ажратиб берган. Урганч районининг «Қўшқўл» ва «Дўстлик» совхозлари областнинг гўшти ба-лансига салмоқли ҳисса қўшмоқда. Хоразм ассларчилигини туркман чўллари саховатидан баҳраманд бўлаётир.

Воҳадаги интернационал меҳнат коллек-тивлари қўлга киритаётган ютуқлар ахиллик-да эканлигини яққол исботлаб бермоқда. Ўт-тизга яқин миллат вакилларида иборат Хон-қандаги Ал-Хоразмий номи, Гулрандаги «Гу-

листон», «Янгиобод» совхозлари, «Комму-низм» колхозини, Янгибозордаги «Россия» сов-хозини ва бошқа коллективларини қишлоқ ҳў-жалини ишлаб чиқаришнинг пешқадам ҳўжа-ликлари деса бўлади.

Турли миллат кишилари елкама-елка меҳ-нат қилаётган Урганч, Хива, Дўстлик шаҳар-ларидаги кўпчилик корхоналар ҳаётида совет турмуш тарзи ўз афзаллиқларини кўрсатмоқ-да... Урганч ёғ-мол комбинати, Дўстлик агре-гат заводи, Хива гилам комбинати ишчилари жанговар дўстлик, шавкатли меҳнат анъана-ларини амада риқилантирмоқдалар.

Ҳаёт янги-янги проблемаларни ўртага қўй-ётган ҳозирги вақтда уларни умуимий куч, бир-дамлик тўғрйлигига ижобий ҳал қилиш му-мин. Эндиликда боғ-роғлар яратиб иш билан бирга, уларни омон сақлаш, табиятини муҳо-фаза қилиш, Орол фойкасининг олдини олиш муаммолари ўз ечимини кутмоқда.

Ушбу йил баҳорда Оролга сув етказиб бе-рилганлиги дилларга умиш, ишонч бағишла-моқда. Дарёдаги сув запасидан тежаб-тежаб, самарали ва оқилона фойдаланиш санъати-ни эгалласак, Оролга оқадиган сув кўпаяди. Ирригация ва мелiorация программасини қайта қуриш вақти келди. Воҳа халқлари Оролни ҳимоя қилишга отланди, гап — ҳам-ма бу ҳаракатни қўллаб-қувватлашдидир.

Аму соҳилидаги халқларнинг тарихи зар-варақлари дўстлик саҳифаларига бой. «Қирқ қиз» эпосининг қаҳрамони Гуллойим ўзи сев-ган Хоразм йигити Арслон билан ёнига ма-луб эта олгудек жасорат топан эди. Уч рес-публина халқ артисти Комилжон Отаниёзов бу дўстлиқни олтин саз билан тараннум эт-ган.

Хоразм ўлкаси вакиллари В. И. Ленин ҳу-зурида бўлганларида, қадимий ва навиқрон диёр халқларининг қардошларча дўстлиги ян-ги ҳаёт қуришда ҳал қилувчи омил эканлиги алоҳида таъкидланган эди. Воҳада қайта қу-риш нафаси кезатган шу қўнларда доҳий башорати ҳаққонийлиги, дўстлиқнинг илҳом-бахш кучи тўла намоён бўлмоқда.

Ф. ЗОҲИДОВ.

• Тошкент метроси қурилишида

Жадал суръат билан

Доҳиймиз Ленин номи билан аталу-чи Тошкент метрополитени бундан ўн бир йил муқаддам ишга туширилган эди. Ер ости қасрининг транспортда бир миллионга яқин пассажир ўз ман-зилига етиб олганлиги рақамларда қайд этилди.

Метронинг мавжуд линиялари узун-лиги 24 километрдан ошиб кетди. Бу-гунги кунда метросозлар иккинчи на-вабанинг иккинчи линиясида иш олиб бормоқдалар. Унинг узунлиги 6,1 кило-метрни ташкил этади. Бу ерда 4 стан-ция бўлади, «Гафур Гулом», «Чорсу», «Тинчлик» ва «Беруний» номилари би-

лан аталувчи янги станцияларда «Ташметрострой»нинг 2-тоннель отряди коллективини иш олиб борапти. «Чорсу» станциясида «Тинчлик» станциясигача ҳар бирининг узунлиги 1450 метр бўл-ган икки тоннель қазилмоқда.

Йўлнинг армидан ўтгани. Қурилиш график бўйича кетмоқда.

Суратларда 1. Проходкачилар (чап-дан ўнгга) — С. Карабаев, В. Шилья-ков ва О. Святинен, 2. Тоннель қаз-илишида.

А. Горожнин фотолари [ЎЗТАГ].

ХАЛҚАРО БИРДАМЛИК КУНИ-1 МАЙ!

БОҒИНИ ҲАМ СЎРАНГ

шарбатга тўлиб турарди. Бу- зилмасди. Даракларимиз узоқ-узоқ яшарди. Ҳозирги эканларингиз тўрт-беш йилдан кейин қарийди-ю, ҳосилдан қолди, биласизми нима учун! Чунки ер оқиза. Дори-лай-дорилай оқибатда ерни ишдан чиқариб қўйганмиз. Сунъий ўғитнинг кучи бир йилга етади, маҳаллий ўғитнинг йўриги бошқа. Тўрт-беш йил қуваёт беради ерга. Те- гин бу айтганларининг азиб- позиб юрмишлар. Ўқиганлар тоза мақанида, деб гап қи- либ юрмишасин. Юрагимга кулоқ соладиган одамни кўр- сам, жағин очилиб кетади. Узумдан еб ўтиринглар, ҳа- ли замон раисимиз ҳам кеп қолади. Буниси анча одам- шаванда чикди. Ишнинг ҳам кўзини биледи. Еш бўлишга қарамай катта қарвонга бош бўлгандан бери етти уҳлаб тушинга кирмаган ишлар қилди. Катта-катта теплицалар қурди-япти, сабзавот, картош- ка асрайдиган оморхоналар. Бир юз йигирма етти гектар ернинг ҳаммасини ўн тўрт оилавий бригада, икки заво, бир юз ўн оилавий пудратга бўлиб берган. Оилавий пудрат усулида янгича иш- лашнинг ҳосиятига тушуниб- тушунмай юрарди илгари. Очиги, ишонмасдик афзал то- монларига. Энди тан бериб қўйдик. Одамларнинг даро- мадлари ҳам бинойиди, Ориф Баҳромов деганимиз- нинг тўрт келини, тўрт ўғли, невараларидан ташкил топган сабзавотчилик зеносини ўтган йили гектаридан тўрт юз центнердан ҳосил кўтарди. Шавкат Алиев оиласи билан илм охирида ўн минг сўм нақд пулни саноат олд, аза- мат. Ана шунча бизда...

бонга «ГАЗ-69» машинаси ке- либ тўхтади. — Ана раисимиз ҳам кел- дилар — изох берди брига- дир. Тошкент области Калинин районидagi Калинин номи колхоз раиси Рашид Каримов меҳмонлар билан бирма-бир сўрашди. — Ҳамидулла аканинг дар- ҳасратини эшитяпсизларми! — деди у ҳазиломиз дондор- борбонга ишора қилиб, — бу кишининг тушда ҳам, ўғи- да ҳам фақат боғ. Қачон кел- майин мева тўғрисида торти- шамиз. Қачон кўришмайлик талаб устига талаб. — Кўйсангиз-чи, раис, — деди Ҳамидулла ака, — қач- он қарамай менинг талабим- дан нолганингиз ноланган. Биронтасини бажаришга кел- ганда ўзингизни олиб қоча- сиз. Раис кудди. — Йй-е, қайси талабингиз- ни инобатсиз қолдирдинг! — Қайси, дейсиз-а, анави шпаллар ҳақида гапирвериб оғзининг ели тўкилди-ку! Рашид Каримов улкан май- доларда раста-раста қад тик- лаган чор қиррали сон-сонқо- сиз темир-бетон тўсинларга нигоҳ ташлади. — Бетон заводи қопилпа- рини ўзгартириб беролмай- ман-ку, отахон, — деди у ўқиниб билан. — Тавба, заводдигиларга- ях хайронсан, винобоп узум- ларни кўпориб ташлашга ки- ришганмига анча бўлди, ҳа- лигача ўшанга калта-калта ўсадиган тоқларга мослаб иш- лал чикаришди-я. Ҳўраки узумлар яйраб-яйнаб ўсади, сўрининг баландини ақтира- ди. Бу борада Ҳамидулла аканинг ахш кўрган ибораси бор, — гап қўшди Собиржон меҳмонларга қараб, — то- ки узи кессанг, узум ейсан... Калта кессанг калтак ей- сан. Унинг сўзини илмб кетди. Рашид Каримов мийи- дай қўлиб, — Ҳақиқатда ҳам чикарилатган шпалларнинг бўйи икки баробар баланд бўлган ахш. Лекин минг афсуски, бизнинг бюрмалар- миз инобатсиз олимапсиз. Агропромдигилар ҳолинг не кечаяпти, деб сўрашмайди. Кўпича идорамайдора қат- нас билан ўтади кунимиз. Ку- ришларимиз: ўйда-жўлда, беш мактаб, беш боғча ре- монта муҳтож. Материаллар билан вақтида таъминлаб, ку- риш шўқунини ўзинимизга бе- рийсакди, аллақачонлар ҳа- шар йўли билан битказиб олардик. — Район раҳбарлари ёр- дам қилмайдими! — Қайда дейсиз, бўл-бўл, плани дундир дейишни бил- шадиз, холос. Мана ҳозир бозорда картошка полон пул, биласиз. Бизлар айна шундай пайда ахлини сабзавот, картошка билан етлари таъ- минлашга оқинмасиз. Чунки уларини заҳа едирмай асрайди- ган оморхоналаримиз кури- лиш ярим-ёритилишга етиб- ди.

У қирқ етти йиллик иш фа- оляти даврида кўп бошлиқ- ларни кўрди. Бари бирдай эмас, феъл-феългича тўғри келарвермасди. Айниқса тона- на кетидан қувши бошланган йиллар кўп таъзирини еди. Бирон мажлиси, йилги йўқ динки, унинг «пўстига» қўқил- масан. Нечундирки, фалончи гектаридан икки юз эллик, уч юз центнердан узум топиш- япти-ю, сенки юз йигирмадан ошмайдилар. Нечундирки, вази паст, ҳам ҳосил тоқ- ларни парварши қилсан... Ҳамидулла ака ҳам бўш кел- май шундай жавоб қиларди, «Ширасиз, меза-матрасиз, қандай сақлаб бўлмайдиган махсудот ундириб, обрў-орт- тирганимдан кўра, ном-ни- шонсиз ўтганим ахши!»

Уни ўқарлиқда айбларди- лар. Қоқоқликда тақдирлаб, қамсатардилар. Планини ўр- ниға қўйганлар ҳар йили ор- денларга тасвир қилинган, му- кофот устига мукофот оли- шарди. Ҳамидулла Каримов- ни эса мукофот у ёқда тур- син, ҳатто оладиган дарома- дига чеклаб қўйардилар.

1983 йилгача колхозда ҳай- баркалликнинг давом этди. Ҳамма ёқда аҳоли шу йўси- нда эди. Айрим хўжалиқлар- да ҳатто заводлар қуриш- киришди. Завад учун олма, олтирлар хом-хаталангичи- ҳатто чумак уриб улгурмаган чилкиларгача узиб топши- риларди. Ҳамидулла ака бу хилдиги тартибсизликлар бил- лан келишолмасди. Шунинг учун «таъзирини ерди». Ўз манфаатини эл манфаатидан юқори қўйишни ё билмасди. Қандай бўлмасин ота-бобола- римиз бир вақтлар яратиб қолдирган тор мевалар на- вларини кўпайтириб, келажак авлодга етказиш учун кура- шарди. Ўз мураббийлари машкур болон Халил ота Илмомов, Жўра ота Хамидов, Ориф Гўйибов, акеси Солиқ Каримовларнинг ўқитлари- га аман қиларди.

Жуда кўп шогирдлар етиш- тирди. Қўшин бригаданинг бошлиғи Қобул Фозилов, саб- завоткорлар зеносининг бошлиғи Тоҳир Қоробоев, боғбон Манноб Собиров, Эр- кин Тешабоевлар ишни ҳалол ва пухта олиб бориш билан шухрат қозонмақдалар. Сўхбат қизиб турган бир пайда тоқор оладиги хйе-

● Учқўрғон районидagi «Анди- жон» колхозиди катта ҳаёт тажри- басига эга бўлган деҳқонлар жуда кўп. Ешлар уларнинг маслаҳатига доимо амал қилишади.

Хўжалик раиси Олимжон Соти- волднєв 33 баҳорни қаршилади. Саккиз йилдан буюн колхозга раҳбар. У ҳар доим тажрибақорлар билан маслаҳатлашиб иш тутати.

Хўжалик бу йил пландаги 33 центнер ўрнига ҳар гектар ердан 35 центнердан пахта етиштиришни мўлжалламақда.

Суратда: О. Сотиволднєв меҳнат ветеранлари М. Аҳмедов, Т. Уро- лов, У. Жалолов ва А. Ҳакимов би- лан навбатдаги ишларни маслаҳат- лашмоқда.

В. Молгачев ва Т. Ҳамроқулов фотоси.

Янги шеърлар

Барот БОЙҚОБИЛОВ

Афғонистон

Ўрта Осиёнинг қондош жигари,
Амуга бағирдош жаннат кишвари,
Боғингда очилмиш иқбол гуллари
Афгон шомолдан бўлмасин ҳазон,
Афғонистон, Афғонистон!

Бошингдан кечирдинг аччиқ ғамларни,
Дард билан ўстирдинг мард одамларни,
Истибодд тунида ёқдинг шалларни,
Чеккан ғамларингдан нодинг бир нишон,
Афғонистон, Афғонистон!

Кўрагинг ярадирун хунхўр ўқлардан,
Муруват кутмагил раҳим йўқлардан,
Тоғда ҳам, шонда ҳам сени йўқларман,
Ўқларга кўксини этурман қалқон,
Афғонистон, Афғонистон!

Тақдирим боғларда сен билан ҳаёт,
Назиминг бешигинг тебратди Ҳирот,
Навоий, Жомийнинг руҳи барҳаёт,
Мозийда созингиз чалиш, Ҳурсон,
Афғонистон, Афғонистон!

Қон-қардош дўстларинг жонига жонман,
Душманга эрк бермас марди майдонман,
Озодлиг тилган Афғонистонман,
Озодлик постюда музаффар посбон,
Афғонистон, Афғонистон!

Дўст бўлиб қайтмоқда душман бўлганлар,
Ҳақрингда ўт бўлиб ёнмоқда қонлар,
Ишқингда кўпириб томорда қонлар,
Алданган ўқлардан топпоқда омон,
Афғонистон, Афғонистон!

Тоғларингдек бўлғай иқболинг баланд,
Тупроғингизни ўлғай ким сenga фарзанд,
Эл-улус қисмати жонингга пайванд,

Байналминал жангчига

Гарчи она-еринг эмасдир сенинг
Жонингиз тикбасан Афғонистонга,
Укамсан, ўлимсан, дўстмасан менинг,
Овозинг келадир Афғонистонга.

Ҳаловат уйқуси қочиб кўзимдан,
Нурли қисматингга ҳавас қилурман,
Насибангиз олиб дала-тузмандан,
Аму соҳилига қўшқед елурман.

Дастурхон устида сени йўқларман,
Ўрининг билинмоқда тўй ва ҳашамда,
Толенинг асрасин дайди ўқлардан,
Мен борман сен ичган ҳарбий қасамда.

Ватан олдидаги бурчини оқламоқ
Улуғ боболардан азалий мерос.
Энг мушкул дамларда дўстин билмамоқ
Музаффар тарихда фақат сenga ҳос.

Согиниш ўтлари ёнар қонимда,
Омон-эсон чиқсин хавфў хатардан,
Азиз жонинг яшар менинг жонимда,
Бахтингиз ўйларман туриб саҳардан.

Бехатар эмасдир йўлинг, билманман,
Душман пойлаб ётар сени тоғ аро.
Сенсиз мен Ватанда нима қилман,
Сайрим татиймади кезсам боғ аро.

Ҳақиқат солдати

Расул ГУЛОМОВГА

Ҳаёт уни ўтказди минг чигириндан,
Дондек тушиб теғирмоғча, чиқолди омон.

Мағрур бошин эгмади таҳқир, таъкидан,
Довулда бўлмади умид келмаси яқсон.

Бошқоқдек ўролмади ўқир ўроқлар,
Лекин обғи остида дондек янчилар.

Ўчирдилар, йўлда бўлса чиқроқлар,
Орқасдан яроқ санчиб, бағрин очдилар.

Мевали дархат эди — шохин кесдилар,
Илдириб болта уриб, яқилмади лек.

Сертошқин дарё эди — йўлин тўсдилар,
Бўзига чангални солиб, бўғолмади лек.

Жасур бургут эди — шиддати чақин,
Қайридилар, синдирилмай толмас қанотин.

Бир қадам чекинмади — чоғ эди яқин,
Олга босди хавф остига қўйиб ҳаётин.

Ҳақиқат армиясин у бир солдати,
Буйруқдан бўйин товлamay, этлоди адо.

Буйруқлардан солдатнинг қилич қомати,
Ҳақиқат тантанасин кўрмоқ эди мудабо.

Мудабога етгучи кўркамй олишди,
Адолат ёлма-ён туриб жанг қилди бирга.

Зўр келганчога чўқиб билин солишди,
Епирилди ўнаб тупки бир жумард шерга.

Шер ёлғиз эмас эди — тилғи намот,
Партия узатди унга ҳақиқат қўлин.

Адолат тантанасин кўрди кўзи бот,
Ҳокимни сурди кўзига Ҳақиқат йўли!

ЎРТОҚЛАР! ИЖДОҚ,
ИЗЛАНУВЧАН, ТАШАБ-
БУСҚОР, СОЦИАЛИЗМ
МАҚСАДЛАРИГА ЭРИ-
ШИШ ЙЎЛИДА ҚИЙИН.
ЧИЛИКЛАРДАН ҚЎРҚ-
МАЙДИГАН КИШИЛАР
НИ ҲАР ТОМОНЛАМА
ҚўЛАБ-ҚўВВАТЛАНГИЗ!

ШОФИРКОНГА борсам
доим район марказий
кўтухонасининг 19-
филиалига кириб ўтаман.
Бу кутубхонанинг боши-
қирғоқларидан ҳеч қан-
дай фарқи йўқ. Олдий, озо-
да, китоблар ҳам унча кўп
эмас — 4565 та холос.
Аммо кутубхоначи Муҳар-
рам Амоновани таннмаган
одам йўқ. Негани у хушмо-
мала, тадбирдор ва тақри-
батли. У мана йигирма са-
киз йилдан буюн шу кутуб-
хонадан туриб қалбларга
нур улашмоқда.

М. Амонова билан китоб-
лар ҳақидаги суҳбатимиз
доим узоққа чўзилди. Чун-
ки у ҳар гал китоб ҳақида
бирон янги гап айтибди-да.
«Энг биринчи ўқиган ки-
тобнинг биринчи муҳаббатга
ўхшаш бўлади, — дейди
опа. Ундан кейин қанча ки-
тоб ўқима барибир юрагинг
тўрида ўша биринчи китоб,
ундан олган илк таассурот-
тинг, ўша кунлардаги бахти-
р ҳазалларинг қайта-қайта
эсингга келаверида. Албат-
та, бу туйғулар узоқ умр
кўришчи ўқиган танланган
биринчи китоб гўяч қуқур ма-
зумли бўлиши керак».

Китобхонанинг ҳаётида
кутубхоначи қандай роль
ўйнайди? — деб савол бе-
раман унга.
У ниҳоятда кўп ўқийди-
ган китобдон бўлиши керак.
У ўзи қандай ҳазинанинг
ичида турганлигини сезиши
ва масъул бўлиши керак.
Ҳеч эсимдан чиқмайди.
СССР Давлат мукофоти лау-
реати, гурузин ёзувчиси Но-
дир Думодэе ўзининг бир
мақоласида шахсий кутуб-
хонасига бор одам ҳақида
шундай деб ёзган эди:
«Яхши кутубхонаси бор
одам худди улкан саҳро ўр-
тасида қудуғи бор одамга
ўхшайди. Қудуқ томонга
йўловчилар келаверида. Агар
ўша одам сувидан ҳамма
чандоқ йўловчиларга беҳса
деман, ҳамма омон қолади.
Аксинча эса...»

Кутубхоначининг ҳам шун-
дай қудуғи эгасига ўхшата-
ман. Кутубхоначи шу ку-
дуддан сув — билимни ким-
га қанча беришини ҳам би-
лиши керак, яна шунинг унут-
маслик керакики, бу қудуғи
кейинги авлодларга ҳам ҳа-

ёт бахш этиши лозим.
— Ҳамма касбдошларин-
гиз ҳам шундай ўйлашарми-
кан?
— Умуман китобни кадр-
лайдиган, билимдон кутуб-
хоначилар кўп. Аммо бу
касбга алашиб кириб қо-
лганлар ҳам бор. Қизиқ-да,
айримлар бу иш мазаза,
йўгур-югур, жавобгарлиги
деб ўйлайди. Шундай
деб ўйловчилар қаттиқ ян-
ган ишларини санай кетади-
лар. Овқат пишириб, кир
ювиш, дазвол босиш, болага
қараш, тикучица бориш...
Демак, ҳаммасига вақт то-
пилади, аммо кўнига уч-
тиб саксифа китоб ўқини
учун вақт йўқ. Шу аснода
кунлар ўтаверади, наямият
да ўқини, ўзгарини давом эта-
веради. Бироқ ҳеч нараса
ўқимайдиган одам бир жой-
да тўхтаб тураверади. Шу

Султон Жўра қишлоқ Со-
ветдaти бу кутубхона аъ-
золарининг жуда катта қис-
масини ёшлар ташкил қилди.
Бу қувончли ҳол. Аммо ёш-
ларнинг китоб танлаши қан-
дай? Улар кўпроқ ишқ-му-
ҳаббат темасида ўқиниш
маъқул кўришади. Биринчи
китоб шу темада бўлгандан
кейин бошқа мавзудагила-
ри улар учун қизиқарсиздек
туялаверади. Бу деган гап—
ақолиб адабиётларни ўқини
имкони бор. Бусиз энг хуш-
чақнақ ўтган умр ҳам бе-
масиридадир. Ешилганда юз йи-
лар давомида юзга келган
бой давомида ва адабиёт-
дан баҳра ололмаган одам
бир умр кечикди. Назарим-
да кутубхоналар пештоқига
«Бу ерга қирғиша кечик-
ман!» — деб ёзиб қўйиш
керак...

Навоий облаstdаги «Томди» давлат наслчилик заводи чўпонларига кўчма ҳаммом хизмат қила бош- лади.

Ўз хизмат муддатини ўтаб бўлган ЗИЛ-130 автомобилни шу ерлик қўли гул усталарга топширилди. Улар ишдан бўш вақтларида машинани ремонт қилиб уни қайта жиҳозлаб, кўчма ҳаммомга айлантирдилар. Эндиликда бу кўчма ҳам- мом узоқ йилловлардаги чў- понларга ва уларнинг оила аъзоларига хизмат қилмоқда. Хўжаликда яна бир неча шун- дай кўчма ҳаммом очиш мўл- жаллаб қўйилди.

ХУШБАРАПЛАР

Йўғи бек кеча-қудузда чи- гат экиб бўлди.
Етти ака-сингли ишлаётган коллективнинг ушшоққонли му- ваффақият гарови бўлди. Эве- нога гидромелиоратор Тўлқин Сангиров бошлиқлик қилмоқда. Оила бошлиғи — совхоз ве- терани, хўжалигининг катта э- кономисти Мустафо Сангиров эса бошқа муҳим ишларни ўз зиммасига олди. Оила пахта- дан ташқари озуқа экинлари ҳам етиштирилади.

● Намангандаги «Галаба» совхозининг минг бошдан ортқ эчкиси оилавий зве- нолар ихтиёрига топширил- ди.

Бу ерда тўла хўжалик ҳисо- би шариоитида яна шундай иш юритиш ҳисобига қиммат- баҳо эчки момини ва муни со-

тишдан катта фойда олишни режалаштирган эди. Шу сабабли эчкилардан улоқ олиш мавсумини юксак даражада ўтказишди, тоғ олди табийи ўтлоқларида дастлабки ўр- ним тугаллашди.

● Наманган марказий боғининг гулчилари Қўқон шаҳрини кўчаларда орна- тилган гулларнинг 300 га яқин хилини тақдим эт- дилар.

Наманган гулчилари теп- личаларда ва очик жойларда етиштирган гуллар орасида Европа ва Осиё, Африка, Ав- стралия ва Америкадан келти- рилган ўсимликлар бор.

Кутубхоначининг ҳам шун-
дай қудуғи эгасига ўхшата-
ман. Кутубхоначи шу ку-
дуддан сув — билимни ким-
га қанча беришини ҳам би-
лиши керак, яна шунинг унут-
маслик керакики, бу қудуғи
кейинги авлодларга ҳам ҳа-

Китобхонанинг ҳаётида
кутубхоначи қандай роль
ўйнайди? — деб савол бе-
раман унга.
У ниҳоятда кўп ўқийди-
ган китобдон бўлиши керак.
У ўзи қандай ҳазинанинг
ичида турганлигини сезиши
ва масъул бўлиши керак.
Ҳеч эсимдан чиқмайди.
СССР Давлат мукофоти лау-
реати, гурузин ёзувчиси Но-
дир Думодэе ўзининг бир
мақоласида шахсий кутуб-
хонасига бор одам ҳақида
шундай деб ёзган эди:
«Яхши кутубхонаси бор
одам худди улкан саҳро ўр-
тасида қудуғи бор одамга
ўхшайди. Қудуқ томонга
йўловчилар келаверида. Агар
ўша одам сувидан ҳамма
чандоқ йўловчиларга беҳса
деман, ҳамма омон қолади.
Аксинча эса...»

Кутубхоначининг ҳам шун-
дай қудуғи эгасига ўхшата-
ман. Кутубхоначи шу ку-
дуддан сув — билимни ким-
га қанча беришини ҳам би-
лиши керак, яна шунинг унут-
маслик керакики, бу қудуғи
кейинги авлодларга ҳам ҳа-

Китобхонанинг ҳаётида
кутубхоначи қандай роль
ўйнайди? — деб савол бе-
раман унга.
У ниҳоятда кўп ўқийди-
ган китобдон бўлиши керак.
У ўзи қандай ҳазинанинг
ичида турганлигини сезиши
ва масъул бўлиши керак.
Ҳеч эсимдан чиқмайди.
СССР Давлат мукофоти лау-
реати, гурузин ёзувчиси Но-
дир Думодэе ўзининг бир
мақоласида шахсий кутуб-
хонасига бор одам ҳақида
шундай деб ёзган эди:
«Яхши кутубхонаси бор
одам худди улкан саҳро ўр-
тасида қудуғи бор одамга
ўхшайди. Қудуқ томонга
йўловчилар келаверида. Агар
ўша одам сувидан ҳамма
чандоқ йўловчиларга беҳса
деман, ҳамма омон қолади.
Аксинча эса...»

Кутубхоначининг ҳам шун-
дай қудуғи эгасига ўхшата-
ман. Кутубхоначи шу ку-
дуддан сув — билимни ким-
га қанча беришини ҳам би-
лиши керак, яна шунинг унут-
маслик керакики, бу қудуғи
кейинги авлодларга ҳам ҳа-

